

David Bedrač
TVOJ NAKUPOVALNI VOZIČEK

Luknje v zidu

Učiti se kupiti. Prešteti evre. Odšteti telo. Shujšati.
Biti kot mornar na ladji trgovine. In močno pljuskniti.
Skočiti v luknjo časovnega sira,
ki ga drži skupaj lepilo tistega trenutka,
ko si kupil brivski aparat, ko si odprl denarnico
in se je prodajalka nasmejala z lepimi črnimi zobmi,
kot bi milijon črncev stalo v njenih dlesnih
in pelo mehko suženjsko pesem
in ji polivalo pomladno deževnico po jeziku.

Učiti se jezika trgovin. Spomladi padati kot dež po
izložbah.
Poleti vdreti kot sončni žarki skozi polkna in luknje v zidu.
Pozimi zasnežiti blagajne in police in keramične ploščice.
Jeseni se žrtvovati, kot se barve žrtvujejo za naše osamljene
oči.

Učiti se kupiti. Prešteti prste, ki jih še imaš.
In z njimi seči v kozarec z marmelado,
v velik kozarec marmelade brez kozarca in brez vsebine
prostora.
In vmes vdihniti in stopiti na mejo vhoda in izhoda.

In nikoli nikamor več iti.

Brezno namesto naslova

Sediš pri mizi in nekdo ti razlaga,
da o samoti ne smeš pisati.

Pisati moraš vesele napitnice,
pesmi o soncu, zraku in poželenju,
o dveh dekletih, ki se ližeta
in kotalita roso erotike druga k drugi.

Pisati moraš o nebu,
ki ga nihče ne razume,
ker je preveč v globino postavljeno
in modro.

Pisati moraš kot nekoč.

Zakaj pa so takrat imeli pesniki bralce?
In zakaj nimajo pesniki
danes ničesar drugega kot le padec?

V svojo pesem padejo,
tam obstanejo in ne obstajajo več.

Hodeči pisoarji v nakupovalnem središču

Pa bi bilo priročno tisti trenutek, da bi pisoarji hodili.

Kdor bi moral, bi si odprl zadrgo in odtočil.

Ne bi mu bilo treba nikamor teči in se spotikati ob čevlje,
vdirati s silo in divje loputati z vrati.

In koga suniti s školjke.

Preprosto bi se napeljal v pisoar in odtekel za vse večne
čase.

Matematika stranišč

Prideš na stranišče. Pisoarji kričijo.
Stene jih srkajo vase.
Pisoarji so nemirni kot glasba Nirvane,
ki odteka skozi luknjice pisoarja.

Toliko ljudi je bilo tukaj,
toliko jih tudi ni bilo,
toliko jih še pride.

To je matematika stranišč.

Toliko ljudi je bilo tukaj,
ki so se gledali v ogledalu,
ki so se sklonili in popili srebrno vodo,
ki so si izpraznili črevo in šli,
ki so si izpraznili črevo in niso šli nikamor,
ki so ljubitelji sonca,
ki so ljubitelji nič,
ki so jezno odprli vrata
in zaprli dlani globoko v telo.

Ljudje so pisoarji,
reklame so njihov urin –
v urinu plavajo njihovi možgani,
utopili se bodo nekoč,
ker nimajo dovolj luknjic za izhod.

Medtem že vsa trgovina steče v tvoje prozorno uho

Bil si prvi kupec. Vsa trgovina je bila tvoja.
Vzel si listek iz žepa in začutil bel obroč v srcu,
ki je utripal kot skuta.

V prsih si imel ves jogurt tistega jutra –
kako sladko je dihati, kako sladko čakati,
da pride mleko k tebi in ga daš v voziček.

Pogledaš na listek. To je igra spomina –
česa nisi pozabil in kaj morda si?

In se zaženeš k soli in pljuskeš v med in
ti glava razpade v čebele –
spremljaš jih: kako nizko letijo v globino,
kako strastno ubijajo svoje življenje.

In se postaviš v vrsto. Nisi prvi. Škoda.
Pred seboj si še: TI.

Medtem že vsa trgovina steče v tvoje prozorno uho.

Nakupovalci

Brskaš po policah. Lep zasnežen jogurt – lonček, ki vsebuje sneg, si misliš.
Kaj si misli dekle, ki ga tudi kupuje?
Misli na belo mleko, na kri,
ki prekriva dno lončka in njenega življenja?
Kaj pa starec? Kaj pa on? Je pomislil na vojno,
ko je snežil strah in se strdil v smrtno pokrajino?

Brskaš po policah. Razkošna čokolada – lahko bi se namazal z njo in postal temen kot arabska lepotica, črn kot Nimba.
A tudi fantu na levi prinaša to misel?
Na kaj misliš, fant? Na telo ženske ali na telo čokolade, ki bi jo lizal s telesa ženske?
In kako strastno namaka svoje oči tista ženska v čokolado.
Zakaj polaga svoj pogled vanjo?
Zakaj osvaja riž, ki je v njej?
Zakaj niža ceno z jezikom denarnice?
Zakaj jo hoče in noče obenem?

Brskaš po policah. In polniš vozičke.
In jih odrivaš proč, a se vrnejo.
Pokličejo te. In ti pritečeš in kupuješ.
In pri blagajni se ti denarnica sumljivo raztegne, stanjša, posuši in pade,

kot jesenski list, ki ga odtrga veter z veje.
In te prodajalka lepo pogleda,
in ker se med nakupom s svojim vozičkom
nisi v nikogar zaletel,
dobiš še srebrno nalepko za brezplačno parkiranje
prihodnjič.

Nakupovalnim vozičkom

Vrata se zavrtijo. Požreš se v notranjost.
Ješ vozičke. Jeklene in resaste. In jih pelješ
po želodcu velike steklene trgovine.
Ti ješ prostor, on je tebe.
Vsi jedo. Vsem se cedi jeklo iz ust.
Vsem dišijo zobje po trgovinah.
Jezik se ti obesi kot bankovec iz ust,
kovanec ti zamaši črevo, da nimaš več kam.

Poln si, a žreš. Vsi žrejo. Vsi gohtajo.
Te sladke prostore, to prehitevanje v času.
Vsem se kotalijo oči na dnu vozička kot kolesca.

Celo v sanjah se čuti,
kako nas vesolje prevaža
v velikem nakupovalnem vozičku.

Opisi, narejeni, medtem ko je otrok polil čokoladno mleko

Smešno: v tetrapaku je rjavo mleko, ki teče kot puščava po suhi koži trgovine.

Otrok polije cvetje in vse je takoj narobe.

Magneti v prostoru delujejo drugače. Grm iz stekla molči.

Šef odpre usta. Na jeziku ima kapljice besed:

Obriši nevarno kri, razsuti pesek, rjavo otroštvo, mrtvo slamico na tleh!

Snažilka teče skozi ledvice vrat, pade, briše, drgne.

Obkolijo jo psi, sestavljeni iz tisoč evrov.

Šef je krvav v ustih, kri mu čofota po zobeh kot perje ptic po času.

Izložbe umirajo medtem, ljudje hodijo v smeri glavnega magneta.

Snažilka zajoče. Otroštvo na tleh je še vedno tam. Pribito v tla in rjavo.

V blagajnah je pesek. Psi si trgajo bankovce z repov.

Otrok joče. Mati je na stranišču. Očeta ni v baru, a ima veliko povedati in skoraj ničesar.

Šef gleda snažilko, snažilka gleda otroka, otrok gleda tetrapak, tetrapak kaplja skozi preklano srebrno luknjico brez slamice.

Nenadoma prostor stopi na tetrapak in počí ...

Od tu naprej ni več besed.

Je pa pesek. In evropski psi.

In slamica, po kateri vsi polzimo v ogromno drobovje teme.

*Pri mizi v restavraciji, ki stoji sredi svetleče
se trgovine, na levi prodajalka z zlatim
zobom, na desni otroški voziček*

Pri mizi moraš biti prisoten.
Se pogovarjati. Reči da in da.
Reči kdaj pa kdaj tudi ne.

Pri mizi moraš biti miren.
Misli ti ne smejo zbežati nikamor.
Notranjih pokrajin ne sme biti.

Pri mizi moraš biti prisoten.
Ko drugi pričnejo jesti,
jim moraš slediti
in ob tem reči da in da
ali tu in tam tudi ne.

Pri mizi moraš biti prisoten,
misli moraš držati trdo v rokah,
da ne zbezljajo v notranjost,
da ne pokažeš,
kako ti oddaljenost in samota
lezeta v prazen krožnik pred teboj.

Še dobro, da ti ga nekdo nato
napolni z zelenjavno juho in težkim krompirjem.

*Pesem, napisana sredi ogromnega trgovskega centra,
medtem ko nekdo razlaga o bližajoči se inventuri*

Iti do konca, to je smisel.
Do konca zbrisati pulte,
do konca preračunati zneske, cene, popuste,
do konca odpreti parfum in ga namestiti vase,
do konca naviti glasnost tega, ki se pogovarja s teboj,
do konca polic iti,
se obrniti in iti do konca in potem spet nazaj,
do konca pojesti jogurt na degustaciji,
ki ga ponuja naveličana študentka s črnim pulijem,
do konca zapetim prek vratu in prsi,
iti do konca vrste z močnim rdečim mesom
in biti dokončen kot kri, ki vstopi v življenje
in do konca vztraja
in na koncu izteče v luč nekega drugega očesa.

In ponovno iti, do polic z rokavicami,
in si jih natakniti do konca, vsak prst posebej –
vsak noht, vsak členek mora biti tesno
v življenju ene rokavice.

Do konca se opravičiti trgovki,
ker si prevrgel polico s pločevinkami,
premalo je reči le: *oprostite* ali: *ni bilo nalašč*,
treba je dodati tudi besedo *konec* ...

In ob tej besedi pomisliš,
da bi bilo dobro tudi tej pesmi narediti konec,
jo morda zadaviti,
prepičiti, da bi stekla kot zrak po lupini lista,
jo morda obesiti.

Še najbolje pa bi bilo, če je sploh ne bi napisal.
Najbolje bi bilo, da jo vsak, ki je vzdržal z branjem
do tod,
skoraj do konca,
vrne nazaj domov, v maternico,
jo zbriše od zadaj naprej, od zadnje k prvi črki ...

In potem trgovka z lahkoto zapiše rezultat inventure:
TEM BESEDAM JE ŽE ZDAVNAJ POTEKEL ROK!

Gostilna nakupovalnega središča

Zdi se, da je vse prav sestavljeno:
zrak je gosto pivo, luč žganje,
po hrbtenici navzgor teče najtemnejša kava,
prostor je sestavljanka tvojih oči.

Ti si prvi gost.
Ti si drugi gost.
Ti si tretji gost.

Ti si edini gost.

In natakár si tudi ti.

V tvojem kozarcu je do konca zmanjkalo bližine.

Ko se povabiš na kavo

Povabiš se na kavo. Sam si. Sam sediš.
Sam gledaš v poln prostor.
Nekdo te pozdravi. Vpraša, kako si.
Dobro, odvrneš. In gre naprej.

Na trepalnicah čutiš rob večera,
pajka, ki plete čas ...

Še nekdo gre mimo. *Zdravo*, reče.
O, zdravo, odvrneš. V nogah čutiš kri in pozdrav.
In v glavo.
Visoko v najdaljši čas ti ležejo mehki, osamljeni lasje,
na zrak gostilne v največjem trgovskem centru vesolja.

Pogledaš v skodelico –
kava te že dolgo in vztrajno pije ...

Bistvo življenja je make-up

Na začetku kreme skočijo nate. Vse se odprejo. In te zalijejo.

Najprej postrgajo s tebe zunanjo plast bivanja.

Potem tečejo. Po telesu. Kot beli traktorji po rjavem polju kože.

Mozolji pokajo kot vreli sreče. Rjave pike se redčijo.

Madeži požrejo belo bombo kreme, da jih raznese.

Kreme se sprehajajo čezte. In se zaletavajo v izpuščaje.

Vse izginja. Vse se peni v smetani kreme.

V ušesa zleze polž, ki pograbi vse gube tvojega obraza in jih z velikimi rokami vleče za seboj v polžjo hišico laži.

In potem se ponovno pojavijo madeži, izpuščaji, mozolji in gube.

In vse življenje tavaš od police do police

in iščeš pravo kremo zase

in se vedno bolj bojiš, da je ne boš nikoli našel ...

Plastična vrečka

Sediš na klopi v velikem trgovskem centru.

Na desni stoji velika plastična vrečka za smeti.
Zdi se, kot bi edina razumela tvoj položaj.
Premakneš drugo nogo in desno oko in prvo roko.
Leva roka ti počiva v vseh rokah trgovskega centra.

In zatem odpreš odprtino za vprašanja v telesu
in se vprašaš z njihovo notranjo steno:
Kako bi se bilo zadušiti v tvoji lepoti, vrečka?
Kako se zamotati vate? Nikoli priti noter in nikoli ven?
Kako bi bilo umreti kot vrečka? Biti mrtev kot vrečka?
Kako ležati v plastiki in misliti, da se še nisi rodil?
Da se sploh ne boš rodil? Nikoli?
Da boš vedno tako ... nekje ... vmes ... nikjer ... nikoli?

In vrečka gleda umirjeno v tvoj nemir
in te raziskuje
in brska po najmočnejši govorici tvojega življenja:
smeteh, ki si jih doslej odvrigel.

*Dolgčas pri trgovini, na sončno nedeljo, ko postaneš
kot obesek za ključ*

Danes nimaš več česa delati. Tu že ne.
Sédi na rob cvetličnega korita, ob trgovini,
in si odžagaj dan, tam, kjer je začetek noči.
Odžagaj ga z rokami – žagami bistva.

Potem sédi in glej, kako se temno in svetlo mešata,
kako se izenačita, kako zravната v ravno ploskev občutkov,
kako je tvoje levo oko belo, desno črno,
kako si bolj in bolj podoben jin-jang obesku za ključ,
ki ga uporablja nekdo velik in razsežen
in zelo majhen in povsem neviden.